

Список використаних джерел

1. Hayek F.A. The dilemma of specialization // The state of social sciences / Ed. by L. White. – Chicago: University of Chicago Press, 1956.
2. Вольчик В. В. Нейтральные рынки, нейтральные институты и экономическая эволюция / В. В. Вольчик // Экономический Вестник Ростовского государственного университета. – 2004. – Т. 2, № 2. – С. 55–67.
3. Фукуяма Ф. Великий разрыв / Ф. Фукуяма ; пер. с англ. – М. : АСТ, 2008. – 474 с.
4. Козловски П. Этика капитализма. Эволюция и общество: критика социобиологии / П. Козловски. – СПб. : Экономическая школа, 1996. – 158 с.

*Теловата Марія Теодозіївна,
доктор педагогічних наук, професор,
завідувач кафедри обліку та оподаткування,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ГАЛУЗІ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ УКРАЇНИ

Глобалізаційні трансформації та технологічні інновації у суспільстві, економічна криза та вихід українських підприємств на міжнародний рівень взаємовідносин створюють потребу у фахівцях економічної галузі, які здатні приймати нестандартні рішення в ситуації ринкової невизначеності, що зумовлює необхідність підготовки конкурентоздатних працівників. В економіці України відбуваються інноваційні перетворення, і тому професійна освіта потребує виваженої стратегії, спрямованої на зміну своєї парадигми, з одного боку, та задоволення запитів роботодавців, з іншого. Це відображено в Конституції України, Законах України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» (1999), «Про захист економічної конкуренції» (2001), Податковому кодексі, Постанові Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (2011), в положеннях Національної стратегії розвитку освіти України на період до 2021 року (2013).

У сучасних умовах доцільною є орієнтація на досвід провідних міжнародних організацій, що впливають на становлення і розвиток бухгалтерських професій на світовому рівні, зокрема: Комітету з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (International Accounting Standards Committee, IASC), Міжнародної федерації бухгалтерів (International Federation of Accountants, IFA, DFA), Федерації європейських бухгалтерів-експертів (FEE). Діяльність цих організацій підкреслює необхідність виокремлення соціально-психологічного та культурологічного напрямів професійної підготовки

кваліфікованих, компетентних фахівців з обліку та оподаткування, яким у національних стандартах приділяється недостатня увага [3].

Розвиток суспільних відносин як у європейському освітньому просторі загалом, так і в Україні зокрема, зумовлює поглиблення протиріч між зростаючими вимогами суспільства до рівня професійної компетентності майбутніх фахівців і реальною практикою професійної підготовки у вищих навчальних закладах (ВНЗ).

Розширення міжнародних економічних зв'язків, виникнення нових господарських структур на основі різних форм власності, європейська інтеграція України диктують необхідність удосконалення податкового та бухгалтерського обліку.

В Україні економічна освіта певною мірою переживає кризу і гостро ставить питання вдосконалення професійної підготовки висококваліфікованих кадрів ВНЗ.

Ця криза полягає в розбіжності набутих знань й навичок, які дають у ВНЗ, та вимог, що висуваються до дипломованих випускників сучасним виробництвом, бізнесом. Ми повинні усвідомлювати, що рівень розвитку будь-якої країни залежить від якісної професійної підготовки фахівців, від належних матеріально-технічних і педагогічних умов, навчально-виховного процесу, які автономно створюються ВНЗ [1].

Отже, розвиток взаємовідносин незалежної України з іншими європейськими державами, перехід до ринкових відносин господарювання вимагає озброєння майбутніх фахівців економічної галузі практичними вміннями вдало використовувати набуті знання з бухгалтерського, фінансового, податкового, управлінського обліку в практичній діяльності.

Освітні інновації, педагогічні технології й інформатизація навчання викликають потребу суспільства в професійній підготовці особистості, яка здатна ефективно та раціонально функціонувати в постійно змінюваних умовах. Відповідно до освітньо-кваліфікаційних вимог дипломований фахівець повинен володіти навичками складати консолідовану фінансову звітність з використанням комп'ютера та має швидко адаптуватися до нових інноваційних технологій.

Зміст професійної діяльності фахівців економічної галузі за умов прогресу інформаційних комунікацій перебуває в постійному оновленні, тому виникає необхідність у професійно компетентних, інноваційно налаштованих та соціально адаптованих фахівцях, які мають стратегічно-випереджальне бачення в ситуації нестабільності економіки України.

На нашу думку, основними принципами стратегічно-випереджального навчання на адаптивних засадах у ВНЗ є: вчасне реагування на зміни оновленої, доповненої нормативно-правової бази (Закони України, положення стандартів, методологічні рекомендації, постанови, інструкції тощо) та її впровадження в діяльність підприємств, швидке реагування на зміни зовнішнього середовища, що виявлятимуться в постійному дидактичному оновленні форм, методів і змісту навчання; наступність (безперервність) навчання, тобто постійне оновлення теоретичних знань, професійних умінь, навичок, що диктується

суттєвими змінами законодавчої бази та переходом підприємств на нові/міжнародні стандарти ведення бухгалтерського обліку [2].

При розробленні структури професійної компетентності майбутніх фахівців економічної галузі вважаємо за доцільне врахувати перелічені інновації, спираючись на концептуальні положення стратегічно-випереджального розвитку вищої освіти. Таким чином, формування професійної компетентності майбутніх фахівців економічної галузі – це пріоритетний напрям і головне завдання сучасного ВНЗ щодо професійного становлення фахівців у процесі набуття освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», «магістр».

Ми дійшли висновку, що впровадження компетентнісного підходу в освіті, зокрема при наступності професійної підготовки майбутніх фахівців економічної галузі є невід'ємною складовою виховання компетентної людини та працівника, який вміє адекватно діяти у відповідних ситуаціях. Така позиція обумовлена тим, що сьогодні на перший план виходить не тільки те, що знає і вміє фахівець, а й те, як він здатен здійснювати свою роботу, будучи обізнаним професіоналом.

Коли йдеться про компетентність фахівців (бухгалтерів, економістів, фінансистів, банкірів), то до складу знань, умінь, навичок та здатностей їх застосувати мають входити і здатності, що стосуються володіння інноваційними та комп'ютерними технологіями, та також сучасним програмним забезпеченням [4]. Тобто для реалізації компетентнісного підходу необхідна опора на міжнародний досвід з урахуванням необхідної адаптації до традицій і потреб України.

Список використаних джерел

1. Вознюк А. В. Философские основания педагогической аксиоматики : [моногр.] / А. В. Вознюк, А. А. Дубасенюк. – Житомир : ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 540 с.

2. Левочко М. Т. Професійна компетентність фахівців у системі «коледж – університет» / М. Т. Левочко // Науковий вісник кафедри ЮНЕСКО КНЛУ. – 2008. – № 16. – С. 96–98.

3. Росток М. Л. Навчальна інформаційна система бухгалтерського обліку як умова формування професійної компетентності майбутніх обліковців з реєстрації бухгалтерських даних / М. Л. Росток // Сучасні технології навчання у професійній підготовці майбутніх фахівців : матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Львів, 9–10 жовтня 2013 р.). – Львів : СПОЛОМ, 2013. – С. 118–120.

4. Теловата М. Т. Компетентнісний підхід та його впровадження в освіті / М. Т. Теловата // Управління в освіті : матер. V Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Кнів, 14–16 квітня 2011 р.). – Львів : Вид-во «Львівська політехніка», 2011. – С. 303–305.